

І.А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ.упр., проф. (МАУП, Київ)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОЇ ФУНКЦІЇ ОСВІТИ

Не заглиблюючись у синергетичну методологію опису розвитку освітньої системи як складної системи, що самоорганізується, зазначимо, що для більшості систем значення запізнення $\tau(t)$ є малою величиною і тому не має принципового значення. Для освітньої системи, що характеризується довготерміновістю окупності впроваджених нововведень, поняття запізнення є принциповим. Що важливо мати на увазі в процесі управління освітніми змінами? Це усвідомлення того, що механізм управління освітньою системою як такою, що самоорганізується, має вигляд двоконтурної структури:

1 контур – керуючий суб'єкт (орган, що відповідальний за прийняття рішень, надсилає імпульси до виконавчої ланки; саморегуляція системи відбувається через імпульси зворотнього зв'язку, які надсилає об'єкт управління керуючому суб'єкту. У навчальному процесі контуром зворотнього зв'язку можуть бути засоби контролю (див. Схему 1);

2 контур (окремі імпульси зворотнього зв'язку від об'єкта управління, повертаючись до керуючого суб'єкта, проходять семантичний фільтр, що формує досвід системи, накопичуючи універсальну і найбільш корисну інформацію; ця інформація, що лягає в основу системного саморозвитку, із досвідної структури направляється керуючому суб'єкту, який на її основі формує стратегічне мислення. Ціленаправлений професійний управлінський вплив суб'єкта на об'єкт управління сприяє збільшенню структури досвіду, адаптивності та саморозвитку системи.

Рис. 1. Контур зворотнього зв'язку у освітньому процесі

На думку М. Фуллана, успіх освітніх реформ залежить від кількох чинників. Цю залежність він описує формулою: $E = MCA^2$, у якій E – коефіцієнт корисної дії системи, M – мотивація до реформ (воля, мета, відданість), C – здатність до реформ, A^2 – підтримка, помножена на відповідальність [3]. На нашу думку, у цій формулі не враховано важливі показники нагальності, назрілості, вчасності, наступності реформ. Формула М. Фуллана також не містить показник, що, на нашу думку, є особливо важливим у вітчизняному контексті нелінійного розвитку освітньої системи в умовах демократичного транзиту – ступінь ресурсного (кадрового, матеріального, часового) забезпечення освітніх змін.

Інформаційні джерела:

1. Семенець-Орлова І. А. Державне управління освітніми змінами в Україні: теоретичні засади. Монографія. К.: ЮСТОН, 2018. 420 с.
2. Фуллан М. Сили змін. Вимірювання глибини освітніх реформ. Львів: Літопис, 2000. Ч. 1. 272 с.
3. Фуллан М. Сили змін. Вимірювання глибини освітніх реформ. Львів: Літопис, 2000. Ч. 2 (Продовження). 164 с.

УДК: 334.021

Г.В. Сиротюк, канд. екон. наук, доц. (*ЛНУП, Львів*)

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

В період стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та інновацій важливого значення набувають процеси цифровізації. Соціально-економічний розвиток нової епохи супроводжується поступовим витісненням матеріальних ресурсів та другий план та зростанням ролі таких ресурсів як інформація та знання [1, с. 103].

Головна мета цифровізації полягає у досягненні цифрової трансформації вже існуючих та створенні нових галузей економіки, а також трансформації сфер життєдіяльності у нові більш ефективні та сучасні. Цифровізація є важливим інструментом для досягнення цілей сталого розвитку економіки, але при умові, що впровадження цифрових технологій буде приносити не лише економічний, але й екологічний та соціальний ефекти.